

DIARI DE SESSIONS DEL PLE DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

D.L.P.M. 770-1987

Fq.Con.núm.33/27

IV Legislatura

Any 1995

Número 2/ fascicle 1

**Presidència
del Molt Honorable Sr. Cristòfol Soler i Cladera.**

Sessió celebrada dia 27, 28 i 29 de juny del 1995.

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PUNT ÚNIC.- Sessió d'investidura del candidat a President de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

18

EL SR. PRESIDENT:

...Senyors diputats, els prec que s'asseguin en els seus escons, per favor. Senyores i senyors diputats, bon dia a tots. Comença la sessió.

Vull fer l'observació que aquesta presidència, una vegada fetes les consultes amb els corresponents portaveus de grups parlamentaris i de formacions polítiques, i en aplicació de l'article 141.2 del Reglament d'aquesta cambra, proposa com a candidat a President de la Comunitat Autònoma el Sr. Gabriel Cañellas i Fons. En conseqüència, té la paraula a president el Sr. Gabriel Cañellas i Fons, per exposar el seu programa. Té la paraula el Sr. Cañellas.

EL SR. CAÑELLAS I FONTS (Gabriel):

Sr. President, senyores i senyors diputats, dia 21 passat, dia 21 d'aquest mes, va tornar a quedar constituït aquest parlament com a conseqüència de la voluntat popular, una voluntat manifestada democràticament a les urnes aquella dia 28 de maig passat. El poble balear ha parlat, ha parlat clar i llampant, i de la seva veu s'ha configurat aquesta cambra com una representació, la més genuïna i la més directa dels seus desitjos, és a dir, com a expressió de les seves inquietuds i com una mostra d'esperança per a un futur cada dia millor.

Es tracta -bé ho saben- del quart parlament des d'aquelles eleccions que tengueren lloc el 8 de maig de 1983 i en què es va donar pas a l'inici d'un procés autonòmic, de constitució dels òrgans de gestió de la nostra autonomia i de representació de la nostra capacitat d'autogovern. Les Illes Balears recuperaven així la seva personalitat, unes institucions històriques més pròpies i, certament, un protagonisme que li corresponia a l'hora de decidir quin havia de ser el seu futur i, sobretot, per triar el camí més adequat, i aquest camí s'obre segur, ample, cada dia una mica més, davant nosaltres.

Aquest parlament, davant el qual avui tenc l'honor i l'encàrrec de comparèixer per demanar-li la seva confiança, té una composició determinada, conseqüència directa d'aquells resultats electorals. El Parlament és sempre el reflex de la societat, el reflex més perfecte d'aquesta societat, perquè sempre està fet a la seva imatge i semblança, perquè de qualque manera respon a l'opinió de la societat davant un repte de futur i, a més, suposa també, perquè així és clar que ho sigui, un resultat d'un examen quadriennal sobre la tasca del Govern, un examen de la tasca duta a terme d'aquells que varen rebre l'encàrrec de governar durant la legislatura anterior, perquè unes eleccions són, sense cap dubte, al mateix temps, a més d'impulsar un nou parlament, aquest examen del govern anterior i una mostra de confiança o no de cara al futur per a aquells que varen governar la legislatura anterior.

De bell nou, la veu majoritària del poble balear, d'una manera absoluta, expressada a través d'uns resultats electorals, ha aprovat la gestió duta a terme durant el mandat anterior, renova la seva confiança en els dirigents que la

dugueren a terme i dona de bell nou responsabilitat total per governar a un partit concret, i en aquest cas, al Partit Popular, al qual ara a mi em toca representar aquí dalt, dalt d'aquesta tribuna, per voluntat dels seus militants i dels seus representants, perquè així ho han volgut.

I com que tot govern, o tot governant, si mica vol saber de què va, ha de tenir almanco la suficient humilitat per reconèixer que ell mateix no és més que el fruit d'una expressió popular, que només es deu al poble, jo vull expressar en el primer acte públic d'aquesta legislatura, en el propi nom meu i en nom de tot el Grup Popular, l'agraïment més profund i més sincer a tots aquells que han propiciat anònimament amb un sobre i una papereta tancada a dins, perquè això és el que és bo de la democràcia, que sigui anònimament, aquest resultat electoral; això suposa una mostra de confiança, de confiança absoluta, en els governants del Partit Popular i al mateix temps pens que demostra que aquell partit és un partit d'ample espectre, que comprèn tota una gamma d'opcions moderades, que ha demostrat a la seva manera una especial sensibilitat per la defensa de la cultura, de la llengua, de les tradicions, que té un component de regionalisme sincer, que és una opció oberta, de progrés, a dins d'unes coordenades que sempre hem afirmat que sabíem que hi érem, de liberalisme, i que té com a principi bàsic el respecte més profund a l'individu, el qual hem de destacar, i l'hi destacam, sempre en tots les nostres actuacions com el principal protagonista, i a més, com a destinatari de tota l'acció de govern.

Bé, idò, aquell poble ens ha expressat la seva confiança, cosa que per a tots nosaltres és, i ho dic amb sinceritat, un honor i una gran responsabilitat, i segons les normes de la praxi democràtica, aqueixes que estan consagrades en la Constitució, aqueixes que estan consagrades en l'Estatut d'Autonomia, em correspon com a representant d'aquest partit i per voluntat seva, d'aquest partit que ha obtingut la voluntat absoluta majoritària del poble d'aquestes illes, la responsabilitat de formar un govern que ha regir els destins d'aquesta comunitat durant els pròxims quatre anys, i en aquests moments, quan alguns han posat i posen encara en dubte aquesta legitimitat com a conseqüència de plantejaments judicials que corresponen a fets d'etapes anteriors, de ja fa anys, jo voldria dirigir-me a tot el poble de les Illes Balears, perquè vull que el poble sencer d'aquestes illes, que tota la gent que dona suport al sistema democràtic i de llibertats, sàpiga que estic plenament segur que tenc l'absoluta confiança, que hi estic absolutament convençut, que he actuat sempre d'acord amb les normes legals i les disposicions jurídiques, i sempre dins la més estricta legalitat; no he tengut mai, al llarg de les meves actuacions i de la meva conducta, una altra norma que l'interès general, i pens que aquesta norma l'he complida amb total honradesa. Vull afirmar també davant d'aquell poble que ha dipositat en mi i en el meu partit la seva confiança que, com que estic segur que així

quedarà demostrat, que en el moment oportú així quedarà demostrat, estic perfectament legitimat per comparèixer davant d'aquest parlament, retrat fidel del poble balear, per demanar que es confirmi la voluntat majoritària de tot aquell poble, del qual en sou la representació més perfecta, i pens, i ho dic, i ho crec, que, amb tota lògica i certa garantia, aquells que han compartit amb mi les tasques de responsabilitat, aquells que m'han ajudat a governar aquest país durant dotze anys, també s'han comportat en tot moment d'acord amb les normes legals, però encara hi afegiré qualche cosa més. Si les instàncies que tenen atribucions per jutjar les actuacions humanes arriben a demostrar la responsabilitat o l'incompliment de les lleis per part de qualsevol persona del meu entorn, circumstància sobre la qual -ho dic amb tota sinceritat- no tenc el més mínim indicatiu, poden estar segurs que jo també sabré prendre amb tota fermesa les decisions que facin falta. Per això, ja els anunciï que no esperin de mi avui o demà una intervenció de defensa o d'atac sobre aquests assumptes. Supòs que se n'haurà de parlar, però no serà el centre principal de la meua actuació, precisament perquè estan en mans de les instàncies que sí que poden dir la paraula exacta, perquè estan en mans d'aquells a qui pertoca, i així deixarem que la justícia faci el seu camí, perquè hem de convenir que nosaltres hem vingut aquí avui i ara, i jo especialment, a aquesta cambra, a debatre programes, a perfilar el futur del nostre poble. He vingut a complir la responsabilitat de demanar una investidura a la cambra per voluntat del poble de les Illes, perquè hi ha una cosa que és clara: Només està legitimat moralment i políticament per exercir el poder aquell que rebí el mandat de la mateixa societat, intentar llevar a la societat aquesta capacitat és lluitar contra els principis bàsics de la democràcia i de la societat de dret.

Els resultats electorals que m'han fet pujar aquí avui per quarta vegada són, jo pens, conseqüència de tota una tendència, són conseqüència d'un moment sempre creixent, sempre constant i, indubtablement, d'interconnexió profunda amb una societat viva, amb una societat imaginativa, amb una societat feineria, renovadora, capaç de fer progressar aquesta comunitat i capaç de fer-la progressar amb el Partit Popular. Crec que és ben clar que aquesta societat connecta perfectament amb els nostres plantejaments, o més ben dit, que el nostre pensament polític està precisament en la línia majoritària d'aquesta societat, una societat que un any rera l'altre aprova la nostra conducta, aprova la nostra gestió al front de les institucions i, a més, ens renova la confiança, i per més ample marge.

Així mateix, tot i reconeixent que el poble ens ha donat suport absolut, majoria àmplia, jo bé vull anunciar que si la meua persona mereix el suport d'aquesta cambra per ser investit President de la Comunitat Autònoma, no entra en els nostres propòsits exercir aquest poder amb prepotència, perquè som conscients que tots els grups polítics, els majoritaris i els minoritaris, tenen una responsabilitat, uns la de governar i els altres la d'ajudar en aquesta tasca de govern **des de la crítica justa, des de la lleial oposició, des de la col·laboració institucional.** Per això, en aquest acte d'investi-

dua, vull anunciar que exercirem aquesta responsabilitat de govern amb seny, amb prudència i amb respecte per a tothom, sense fer ni parts ni quarts en funció de diferències ideològiques o polítiques, sense fer distincions de cap casta; però també -i crec que és necessari dir-ho- vull anunciar que governarem amb decisió, com ho hem vingut fent fins ara, sense que mai no ens tremoli el pols, que prendrem les decisions que s'hagin de prendre i quan sigui el moment oportú.

Així com ho hem fet fins ara, mai no retardarem qualsevol acció de govern per por o per indecisió, en podeu estar ben segurs, perquè sabem que governar és prendre decisions, és optar entre distintes possibilitats i moltes de vegades és triar entre el risc en lloc de la seguretat, quan així ho demani el bé de la societat i la garantia de futur per a tot un poble; però hem de ser tolerants, tolerants amb tothom, defensant la participació activa de tots els ciutadans en les coses públiques de la manera i les formes com estiguin reglades, que la veu de tots aquells que tinguin qualche cosa a dir serà a escoltada, perquè sempre hi ha un camí perquè aquesta veu arribi a qui ha d'arribar i les nostres portes mai no han deixat d'estar obertes per a tothom perquè ens facin arribar els seus suggeriments.

Però amb la mateixa netedat i amb la mateixa claredat que serem..., vull dir que serem intolerants amb la injustícia, i entenc per injustícia, d'una manera molt especial, aquells que es dediquen a predicar tota classe de desastres per a la nostra societat, i crec que és la nostra obligació procurar que els catastrofistes no tinguin cap possibilitat de decisió; que donarem preferència als interessos comuns de tota la societat respecte dels particulars i que defensarem la societat d'aquells que tergiversen els fets, si és que n'hi ha, de manera voluntària, és a dir, d'aquells que pensen que en política tot és permès, fins i tot a vegades la injustícia o el desprestigi sense motiu, d'aquells que, ho fan d'una manera conscient i malintencionada, vulguin treure arguments de dogma social i polític a partir de coses que no són ver.

És a dir, ens preocupa aquesta tendència cada vegada més creixent, no només aquí, sinó d'una manera molt general, per la qual s'habituen a llançar primerament els atacs sense cap fonament i començar a exigir de cadascú que es defensi, que presenti proves de la seva innocència, perquè això és símptoma que hi ha qualche cosa més que no funciona així com toca dins la nostra societat, a dins la societat en general i a dins la nostra, o, com a mínim, a dins el cap i a dins el cor d'algunes persones. Amb això serem -ja ho dic- intolerants.

Crec que és oportú en un moment i en una circumstància com aquesta que dirigeixi unes paraules al Grup Parlamentari Popular per la gran responsabilitat que li pertany. **Jo desig que el Grup Parlamentari Popular** exerceixi una decisiva acció legislativa, que sigui ell qui

faci de pont entre la voluntat majoritària de les Illes Balears i el Parlament i el Govern d'aquesta comunitat, i que el seu protagonisme sigui aquell que li correspon en funció de la seva representativitat electoral, però, com a grup majoritari, té també responsabilitat majoritària de prendre les regnes de la situació, de ser l'autèntica espina dorsal de la política d'aquesta comunitat exercint la seva tasca amb iniciatives legislatives, amb suggeriments a l'executiu, amb control de l'acció de govern, amb foment de la participació i connexió amb el Congrés de Diputats i amb el Senat, perquè sincerament crec que seria una irresponsabilitat, seria abandonar les seves funcions -per part nostra-, que tot el pes i tot el protagonisme recaigués en els grups de l'oposició, perquè ells ja tenen el seu paper, un paper delimitat en els textos estatutaris i constitucional. Com a grup majoritari, el Grup Popular té també la responsabilitat majoritària de dur la iniciativa en aquesta cambra, encara que això moltes vegades els farà veure, o s'hi trobaran, que no sempre seran ben compresos, ja poden comptar que seran acusats de fer política de "rodillo", que se'ns dirà que laminam l'oposició. Jo crec que aquesta funció es pot fer sense faltar al respecte a les minories, que tenen la seva funció, però que el grup majoritari ha d'exercir la seva tasca amb responsabilitat, amb mesura i amb justícia, i en política parlamentària, la justícia -agradi o no és la traducció exacta d'un recompte de vots, i en democràcia, el recompte de vots dona les pautes obligades de govern a aquell que té la majoria, perquè així està establert en democràcia, i qui no pensi així és que probablement pensa en altres fórmules que res tenen a veure amb el sistema del *demos-kratos* (govern popular o govern majoritari) emanat de la voluntat d'un poble.

En el debat d'investidura anterior, en fa quatre anys, jo posava de manifest des d'aquesta mateixa tribuna la necessitat de posar tota una sèrie de fonaments a partir dels quals construir un futur segur per al nostre poble, i avui em pareix que podem dir amb molt d'orgull que aquells fonaments de futur han estat, han servit, d'autèntica revolució a tots i cada un dels sectors i camps d'actuació; a uns, més i a altres, menys, però a tots, i que ens en podem enorgullir tots perquè en aquesta tasca les institucions públiques hem comptat sempre amb l'ajuda, amb la col·laboració i amb el caminar paral·lel, colze a colze, de la iniciativa privada. No estic reclamant per a governs ni per a grups que hi han governat el mèrit de tota la funció, sinó el mèrit d'anar colze a colze amb la societat fent que el camí de progrés i aquest fonament de progrés consolidassin.

I ara es tracta de consolidar definitivament de cara al futur tot allò que hem fet fins ara perquè el progrés econòmic i el benestar social estiguin garantits, i pens que per a això hauríem de passar una mica el compte, maldament sigui d'una manera molt breu, a tot el que s'ha fet fins ara, perquè és el punt de partida on ens hem de recolzar amb fermesa per a una actuació futura.

D'aquell debat anterior vull destacar la importància donada durant l'anterior legislatura a tota una sèrie d'infraestructures modernes, d'equipaments i de dotació de serveis, per-

què sobre ells s'ha de pivotar, s'ha de recolzar i s'ha de fonamentar una economia productiva, perquè jo crec que aquesta ha estat la gran diferència respecte d'altres indrets de l'Estat espanyol. La nostra economia s'ha de caracteritzar per ser una economia productiva, jo crec que això no ho nega ningú, crec que sobre aquest punt hi ha hagut un consens generalitzat entre les institucions i la societat civil, a pesar i a través de totes les manifestacions de diferents grups socials. La nostra no pot ser una economia subvencionada, ha de ser per ella mateixa una economia activa que genera riquesa, que impulsi la creació de llocs de feina i que es tradueix en una millora continuada de la qualitat de vida per a tots els ciutadans. A més d'aquells equipaments, parlàvem de futur, parlàvem d'innovació, d'aprofitament de totes les fonts d'informació, al mateix temps que donàvem les primeres passes cap a un parc d'innovació, per no perdre una ocasió que teníem a l'abast d'entrar dins tots aqueixos nous corrents de tecnologia més moderna que ens connectava amb les societats més avançades del món.

Parlàvem també de millora del medi ambient, parlàvem de la necessitat de no créixer a costa de la naturalesa, sinó ben al contrari, aconseguir una natura sanejada que promogui activitats econòmiques rendibles i que puguin garantir la qualitat de vida de tots els ciutadans. La xarxa de depuradores, els nous parcs naturals, la lluita contra els incendis forestals i la erosió, les solucions per eliminar els fems, la possibilitat de "consorciar" finques per a la seva conservació, les actuacions per a manteniment de l'activitat agrària i la conseqüent conservació del paisatge han estat algunes mesures que ja han produït els seus efectes beneficiosos.

L'atenció social ha estat un altres dels objectius prioritaris que ha quedat plasmats en tota la xarxa de centres sanitaris i d'atenció a la tercera edat, i com que creim en la primacia que ha d'exercir la societat mateixa i no en el protagonisme de la iniciativa, si no és la privada, hem posat en les seves mans els centres construïts amb mitjans públics per a l'atenció dels minusvàlids i dels discapacitats; o l'atenció als grups socials més dèbils o les ajudes a ocupació de persones discapacitades o recuperació i reintegració normal en la societat dels joves afectats per qualsevol drogaaddicció. En aquells temes, i especialment sobre la situació hospitalària, hi ha una dada molt recent, de fa molts pocs dies, que confirma que de totes les comunitats de l'article 193, l'única que ja ha assumit tots els centres hospitalaris de les corporacions locals, en compliment del que així s'havia ordenat, ha estat la Comunitat Autònoma de Balears, i així el Ministeri de Sanitat, en aquest estudi, ens hi posa com a exemple d'actuació en aquesta matèria, per l'agilitat en la transferència.

Millora dels sectors productius. La indústria i el comerç han tengut una especial atenció mitjançant el foment de noves indústries, el manteniment de les ja existents, la possibilitat de disposar de sòl a preu raona-

ble, la formació empresarial, els equipaments comercials competitius i moderns. El sector terciari ha entrat, sense possibilitat de fer marxa enrera, en una dinàmica de renovació i de modernització que ha estat fonamentada des del Govern amb disposicions adequades, amb sistemes compensadors, que han de servir per revitalitzar el sector indirectament de la construcció, aquell que havia patit les conseqüències de l'aturada quasi total en noves construccions turístiques.

La llengua, la cultura i la defensa del patrimoni han estat també una tasca continuada, no a gust de tothom; per a nosaltres, efectiva, sense provocar cap tipus d'enfrontament, però amb una constància, amb una constància i jo crec que amb una eficàcia, convençuts, com ho hem dit en tantes altres ocasions, que, en aquesta matèria, s'hi ha d'anar amb molt de seny per no provocar conflictes ni enfrontaments que no ens conduirien a res. I en aquesta tasca, i amb aquest mateix esperit, continuam la feina perquè dóna els seus fruits i, com deia Ramon Llull, la croada s'ha de fer per la convicció i no per l'espasa ni per la persecució.

Un altre objectiu del qual hem parlat, i moltes vegades, era l'ampliació de competències, una ampliació de competències per aconseguir, perquè aquest n'ha de ser l'objectiu, una autonomia vertadera amb capacitat de decisió en assumptes propis. Crec que podem dir que, en aquest camp, hi hem avançat, però que, com diré més endavant, hi ha encara moltes llacunes. Enguany hem rebut les competències en matèria hidrològica i en matèria de ferrocarrils, i ja s'han pogut notar canvis d'actitud respecte de temps passat on no teníem aqueixa competència; en un cas, l'hidrològic, amb solucions, unes, d'emergència, i unes altres, a curt i a mig termini, i en el cas del tren, amb unes inversions que ja són definitives, no vol dir que estiguin acabades, però sí definitives.

Mai no hem deixat d'acudir a totes les taules de negociació, però aquesta actitud oberta no sempre ha rebut el mateix tracte de comprensió en matèries claus, com són aquestes darreres matèries que queden pendents del Pacte Autonòmic, com poden ser els temes del tractament pluriprovincial, finançament autonòmic o el tema de carreteres, entre d'altres, i al mateix temps, s'ha donat una nova empenta, una àmplia empenta a les transferències als consells insulars, d'acord amb el principi de subsidiarietat i amb les propostes anunciades en aquesta tribuna avui mateix fa quatre anys, i el més important, que tot això s'ha fonamentat des d'una gran austeritat pressupostària, que sempre ha destinat més del 50% de les disponibilitats a fomentar inversions productives.

I tot aquest seguit d'actuacions, tot això que vàrem presentar com a fonaments de futur, com uns fonaments sòlids, i a més, així realment és, el resultat d'aquests quatre anys passats, són a la vista. Per això, després d'aquests anunciats i transcorreguts quatre anys, algú es pot demanar quina és ara la situació, i voldria fer-la sense fer cap tipus ni de vanaglòria ni d'"autobombo", sinó pensant que la societat i tots

nosaltres junts hem arribat a aquesta situació de la mà... Que ningú no es vulgui pensar que el Govern s'atribueix tots els resultats bons com a propis i tots els dolents com a aliens. Hem arribat on hem arribat per aqueixa connexió entre institucions i societat.

Crec que l'afirmació més justa, l'afirmació que podem fer respecte com es troba ara la situació, és que Balears es troba en una situació diferent, que han millorat molts de llocs en el rànquing europeu i que les Balears es troben en condicions de plena integració dins la Unió Europea, i com que, com deia Molière, els fets són molt més eloqüents que les paraules, hi ha una sèrie de fets irrefutables, dels quals podem analitzar almanco algun per veure que són ver.

Convergència amb Europa. Aquest és el tema del dia, hi ha una dada clau: Balears Som la comunitat més europea d'Espanya -tant com dir-ne l'única seria més discutible, diguem-ne que és la més europea d'Espanya-, tant des del punt de vista econòmic com des del punt de vista social. Maastricht fixa només quatre requisits per entrar en aqueixa tercera fase de la unió econòmica i monetària, algun d'ells depenen totalment i exclusivament de la política central espanyola -no hi podem fer res- i no tenen un reflex directe dins la política pròpia nostra, són: la inflació i el tipus d'interès dels doblers, que depenen més de la pujada de la benzina, de la pujada del telèfon o de les maniobres del Banc d'Espanya que de res que puguem fer ningú des de cap de les comunitats, i per cert, que darrerament cap d'aquests dos índexs van gaire bé, si ens referim a allò que exigia la línia de Maastricht. Els dos requisits restants: dèficit pressupostari i deute públic, i la resta dels paràmetres que la Unió analitza per fer el rànquing comunitari, Balears els compleix a la perfecció en tots els indicadors econòmics que exigeix la Unió Europea.

En el conjunt europeu, Balears continua cada dia pujant-hi llocs. Fa alguns anys ens trobàvem sobre un 110, situant en 100 la mitjana europea, i la progressió del PIB durant aquests quatre darrers anys ha estat 115, 117, 120, 125 -125, l'any passat-. Ja sé que em diran xifres, i aqueixes xifres, com estan justificades?, i com sabem que aqueixes xifres no són per tal que el Govern quedi bé i el discurs quedi molt maco?, que no són inventades per nosaltres ni almanco maquillades? Bé, idò, hem cercat, per tenir el màxim de garantia, les darreres dades del prestigiós economista Fuentes Quintana, en els estudis dels FIES, que acaben de sortir al carrer. Per posar un exemple, la segona comunitat en aquest rànquing del PIB comunitari és Madrid, que és en el 101; després, Catalunya amb un 97, tres punts ja per sota de la mitjana europea. Sense que hi hagi cap dubte, Balears se situa per sobre de la mitjana europea amb uns índexs -les comparacions ja són un poc més difícils- que superen els de Dinamarca, Holanda i Bèlgica, per posar alguns exemples. Esperam que molt prest ha de sortir el rànquing de les regions europees, on podrem veure com

efectivament Balears puja fins situar-se, de moment, en aquest terç de comunitats que són locomotores de les altres.

En segon lloc, hi ha el creixement econòmic. a Balears hem vist créixer el Producte Interior Brut fins i tot l'any 93, que va ser un any de regressió generalitzat, bastant generalitzat a tot Europa. Després d'aquell irreal any 92, amb unes regions que rebien doblers públics a balquena, a costa de la resta, i on el miratge d'algunes regions va ser una visió totalment falsa, després d'aquell any maleït a Balears i fals per a tot Espanya, l'únic any que Balears no va créixer, després sempre els resultats han estat positius. I perquè no ho diguin una altra vegada, ho repetiré: som un ultra-optimista que s'apunta a tot el que és bo, però la veritat és així, i no vull anar més enllà del límit del que és raonable, crec que es pot recordar que durant l'any 94 Balears va créixer un 7'2% enfront d'un 2'3 de la mitjana espanyola i amb cotes entre el 3 i 4% a la majoria dels països europeus.

Però encara hi ha una cosa que és més important, i no és tant les xifres concretes, que a vegades ens poden despistar, i és que a Balears el progrés i el creixement econòmic s'accelerem any rera any, i aquesta tendència és la bona, mentre que a la resta d'Espanya, s'alenteix; mentre que a la resta d'Espanya aqueixa recuperació econòmica tan anunciada, tan esperada i tan desitjada per tots, perquè a nosaltres també ens convé, que potser havia començat tímidament, ha quedat aturada de cop, en sec, i es dubta si acabarà d'arrencar, i creguin-me que ens sabia greu que així no fos.

L'any 1994, el Producte Interior Brut a Balears era en el conjunt espanyol del 158%, 100 de mitjana espanyola, i els quatre darrers anys havia anat d'un 142 a un 146, a un 151, per arribar a aquest 158.

I quines expectatives tenim?, perquè això poden ser xifres, poden ser dades d'uns moments circumstancials, jo crec que hem de fer referència obligada a aquest darrer document de conjuntura espanyola comparada, si volem tenir dades fidedignes. Aquest estudi de FIES, al qual hem al·ludit abans i que ens serveix sempre de comparació i, per tant, és bo perquè ens va donant les tendències, en aquell document Balears hi apareix com la comunitat autònoma espanyola que té millors expectatives econòmiques, diu concretament que el futur es presenta molt favorable i que el creixement constant del Producte Interior Brut any rera any no és fruit d'una casualitat, no és fruit d'unes circumstàncies puntuals, sinó que respon a tot un dinamisme intern de la seva estructura econòmica. Entre les característiques estructurals, indica que si bé és cert que Balears tenim una excessiva dependència d'activitats terciàries -això no és descobrir res de l'altre món, ho sabem tots-, concretament del turisme i dels factors de producció externa, cosa que és perillosa, i és ver; per això, hem de tenir molt en compte aquests factors, ja que la dependència nostra ens fa girar damunt ells, (...) a l'entorn del turisme, a l'entorn de la demanda europea de vacances, i que una baixa presència, un baix percentatge de participació, de la indústria i de l'agricultura són els factors avui a tenir més en compte, si no -perquè això ja ho sap tothom- per arribar

a equilibrar la nostra economia, sí perquè tenen una importància de diversificació, especialment a unes illes, perquè unes illes depenen sempre de l'exterior. Però sí que s'ha de destacar, entre les perspectives favorables, que aqueix informe i els comentaris personals que fa Fuentes Quintana assenyalen que les perspectives de futur es presenten favorables, molt favorables, perquè s'ha dut una estratègia molt encertada, i una estratègia a mitges entre tota la societat, el Govern i les institucions, i que està donant fruit. I d'aquesta estratègia de futur, ell en destaca, per una banda, la decidida protecció del medi natural, la importantíssima dotació d'infraestructures modernes, i sobretot d'infraestructures generalitzades, la millora del sistema productiu turístic mitjançant la modernització i la millora de la qualitat general del producte, la diversificació de la producció, aqueixa lluita per "desestacionalitzar" i la presència cada vegada més de productes industrials i primaris en la participació del PIB, i per últim, assenyalen les perspectives que pot produir un règim econòmic i fiscal especial dins l'estratègia de futur per garantir-nos un lloc d'avantguarda dins l'Europa de l'economia de les Illes Balears.

Per una altra banda, és normal que destaquem avui aquí, com ho fan ells, que la nostra comunitat és líder en creació de llocs de feina. No fa falta donar una gran relació de les darreres dades aportades pel Ministeri de Treball, però són significatives; segons aquestes dades, som, per una banda, la comunitat amb menys índex d'atur.

Però hi ha una altra dada que crec que val la pena en aquest moment, de creació i d'expectativa de futur, destacar més, és que durant l'any passat, el 81% de tots els llocs de feina creats a Espanya es varen crear a Balears, i ho diu el ministeri. Això, a més, sent la comunitat més solidària. D'una part molt important de la nostra renda, de la renda que genera el treball dels ciutadans de les Illes Balears, en gaudeixen al altres llocs d'Espanya, això fa que entre renda per càpita i renda familiar imposable hi hagi aqueixes diferències que hi ha. Això és reconèixer una evidència, una evidència de la qual no ens penedim en absolut, no ens en lamentam, ben al contrari, estam d'acord amb aquesta actitud solidària. Ja en poden donar, de voltes, aquells que volen defensar que això no es així, perquè aquesta actitud seria anar en contra de l'evidència dels fets, i els fets són sempre més caparruts que les paraules, i a més de ser solidària, és molt més parca en gastar, és molt més restrictiva en despeses sumptuàries, és més estalviadora. No som tan "mans foradades". En general, és una comunitat molt més austera. No tenim televisions autonòmiques, ni avions, ni avionetes, i qualque altra comunitat que ha de menester de la solidaritat, sí que els té.

No passa igual que amb algunes de les regions destinàries d'aqueixa solidaritat, que amb els doblers d'a-

questa solidaritat fins i tot arriben a cobrir el dèficit de pèrdues nombroses de televisions públiques.

En el tema del pacte autonòmic se segueix el camí de les negociacions, encara queden alguns punts que són molt importants. Podríem destacar l'Insero o la Universitat, perquè molt més desembossades estan, encara que amb alguna dificultat de darrera hora, els temes de les competències en matèria d'execució de legislació laboral. En parlarem. I crec que, sincerament, és una condició indispensable, tancar aquest bloc abans d'entrar en negociacions d'altres competències, encara que les haguem començades a tractar, com pugui ser l'educació o, a un estadi posterior, l'Insalud.

Però en un tema de tanta importància com el de les competències, jo crec que he de tornar a recomanar, una vegada més, que ningú no es posi nerviós. És ver que ara, des de fa unes poques setmanes ençà, des de just abans de les eleccions generals, el Govern central ha volgut fer un altre cop molta de via, li han entrat les presses, i fins i tot pressiona perquè es prenguin algunes decisions, de manera molt immediata, i sobretot decisions sense mirar la lletra menuda, i a la lletra menuda és on es parla de doblers, per la nostra part, acceptar unes transferències, tal com vénen dotades, crec que seria una greu irresponsabilitat, una irresponsabilitat de la qual hauríem de respondre davant el poble de les Illes Balears i davant tots vostès. I tal vegada ha arribat el moment de dir les coses clares, el Govern central juga de vegades amb les transferències i amb les comunitats, tots els interlocutors ens diuen en privat que la situació de les competències és injusta i està mal dotada, però després, quan arriben les campanyes electorals cauen per aquí homes bons del ministeri o, si ho volen de qualche manera qualche irresponsable que no sap res de res i llança acusacions contra el govern d'aquesta comunitat dient que la culpa del retard és de la Comunitat Autònoma que no vol les competències. I volem denunciar situacions com aquestes perquè ens sembla que es tracta d'una mica de xantatge davant unes eleccions. D'una banda no es compleixen els compromisos de dotar les competències, després s'acusa el Govern de no voler tancar el pacte autonòmic, i pensam o pensen aquests senyors que estariem disposats a sacrificar una dotació inversora a canvi d'accelerar el moment de les transferències o, el que és el mateix, de vendre una competència per una foto. I res més enfora de la nostra voluntat. Nosaltres no actuarem així.

Així com hem estat ara hi hem estat molts de segles, no ens agrada la situació, i ara darrerament hem esperat alguns anys, però com que sabem que tenim la raó, que la raó està de la nostra part, estam ben conviñuts també que els temps i la insistència acabaran donant-les-nos.

Per això pens que és bo que aquest parlament sàpiga com estan aquestes transferències, i perquè tenguessin les darreres notícies, fa uns dies vàrem tenir una reunió amb el ministre de Relacions Públiques amb la intenció de saber si avui, en aquest acte, es podria anunciar qualche canvi important. Idò bé, a pesar que el ministre entén perfectament el fet insular i la nostra situació, ell es veu impossibilitat de complir el

pacte autonòmic omplint-lo de contingut. La frase més repetida al llarg de l'entrevista per part del secretari d'Estat, Sr. Peña, va ser *en los ministerios no hay un duro*. I això era la contestació a tots els plantejaments que normal havien de fer a l'hora d'admetre aquestes competències.

Podem començar per l'Insero, ens transfereixen les competències de gestió, sí, amb el problema que això du i que ha dut igual a totes les altres comunitats a l'hora de rebre uns funcionaris que després representen un cost afegit, aquí ha estat igual per a tothom, però, ai!, sempre hi ha un però, però no poden garantir de cap de les maneres complir els compromisos adquirits davant les eleccions i darrera les anteriors, davant i darrera aquestes eleccions, en totes les visites que s'han fet, en totes les entrevistes que s'han tengut, de la reforma de la Bonanova, del finançament dels centres de Felanitx, del centre de Lluçmajor o del centre dels disminuïts de Palma. Això ha de quedar a resultes que quan totes les comunitats tinguin, si hi ha un romanent de doblers, les comunitats en global prioritzin quines són les actuacions. I jo dic que això podria valer per tot el que hagi de venir en un futur, però allò que està compromès i tantes vegades anunciat, de si el solar està a disposició construirem una residència, arreglarem la residència, farem un centre de tercera edat o farem el centre de disminucions, i se n'han omplert la boca des de l'Insero de fer-ho, qualche garantia ens han de donar, en el temps i amb forma.

L'execució de legislació laboral, vull dir que continuam lluitant -perdó-, en aquests temes, i la ministra d'Assumptes Socials té previst una entrevista perquè si el ministeri no ho fa, Administracions Públiques no sap per on ho ha de treure. Quant a l'execució de legislació laboral, tan sols ens separen en aquest moment uns metres quadrats o el seu import econòmic del local on han de venir transferides les competències, perquè una competència transferida sense local que els doni suport o sense la valoració econòmica d'aquest suport, i ja el cercarem nosaltres, no té problema, és un tema que està pràcticament perfilat i a punt de tancar el darrer acord per poder acceptar-lo i, a més, reconegut que teníem ara.

Amb la Universitat, aquí ja tenim més problemes, se'ns dona la competència, però no es comprometen a assegurar el pressupost de gestió necessària i molt manco les inversions futures, vol dir que hi ha negociació per estona, perquè amb aquestes premisses condemnàrem a les Illes a no tenir mai una universitat amb unes garanties de futur, és a dir, continuàrem condemnats a sortir a fora. Hem de continuar negociant. I jo vull dir que crec que és ben hora de tancar definitivament aquest pacte autonòmic, però per tancar-lo, hem de complir els compromisos, i aquest principi jurídic que diu que *pacta sunt servanda* també ha d'afectar els pac-

tes polítics, als compromisos econòmics molt més i a aquells de justícia que vénen i duen aparellats.

Encara podem afegir, però, qualche cosa més, i més important, no ens conformam a tancar el Pacte Autonòmic, el pacte era només un objectiu, però no era l'objectiu per ell mateix, al mateix temps que ens interessaven molt les competències que aquest pacte du implícites, és només una porta que ens du a un altre estadi de negociació, i crec que aquesta pot ser precisament la causa que el Govern central no vulgui amollar la totalitat de les competències del pacte, perquè sap que al final d'aquest pacte hi ha el començament d'una nova etapa de negociació, on s'han d'abordar altres competències, les d'educació de manera immediata, i la resta de les contingudes a l'articulat de la Constitució, a continuació. I a la Constitució creim que hi ha una cosa ben clara, cap ciutadà espanyol no pot estar en inferioritat de condicions o tenir menys dret de qualsevol altre pel fet de viure a una determinada comunitat, les diferències finals poden venir donades únicament i exclusivament per les especificitats pròpies de cada comunitat, com és ara en el nostre cas, la peculiaritat reconeguda a la Constitució pel fet insular, de la llengua o de la cultura pròpia. Les úniques diferències admeses per la Constitució fan referència a un calendari, a una via més o manco ràpida, però no al resultat final. Per això, el nostre objectiu competencial es pot resumir en totes les previstes a la Constitució més aquelles específiques de Balears per raó de llengua i especial situació geogràfica.

I després de definir la manera de governar que ha dut a terme el Partit Popular des d'aquesta responsabilitat majoritària, encomanada pel poble d'aquestes illes, després de fer aquest exercici d'orientació dins les coordenades europees i espanyoles, crec que ha arribat el moment de fer un esbós del programa de govern que serà el que inspirarà tota la nostra acció pública durant els pròxims quatre anys.

Jo no vull entrar en els detalls, un per un, del programa, crec que és a l'abast de tothom, seria llegir-los-ho fil per randa, però, no obstant això i no obstant la seguretat que vostès l'han llegit i que entenem que és un programa realista, ajustat a les necessitats d'aquesta comunitat, que està plagat de solucions i que, a més, és optimista i encisador, prou valent i sobretot pensat, que és un programa que està fet per governar. Per això, perquè aquest és el nostre compromís amb l'electorat, els convid a analitzar aquest programa electoral que és, en resum, el sistema nerviós que posarà en marxa tota l'actuació del Govern durant la present legislatura, i al mateix temps, és un sistema circulatori que podrà donar oxigen, sang i vida a l'activitat autonòmica durant els pròxims quatre anys.

A diferència d'alguns altres programes, que alguns semblen elaboració d'alquímia electoral o pocions miraculoses que tot ho arreglen i que tot ho cura, però que tal vegada a la llarga pot ser -no ho sabem- que no serveixi per a res, el nostre és un programa realista, fet a escala, a escala de les nostres necessitats i en una dimensió que contempla perfectament les aspiracions de Formentera, Eivissa, Menorca i Ma-

llorca. Sí que els diré que al nostre programa hi ha, com a marc de referència, un objectiu, aprofundir en l'autonomia, conscients que les decisions que afectin només Balears s'han de prendre només aquí. Ja sé que quan un fa aquest anunci, tot d'una li podrien demanar si és que vol el poder pel poder, i si és que vol tot això, aquest afany, només per la capacitat de decisió. Per això, al nostre programa de govern, immediatament a continuació diu, que a parer nostre, aquesta és una premissa bàsica, una premissa bàsica per garantir les cotes de benestar, les cotes de progrés econòmic i social adquirides per la nostra societat fins ara, i crec que he parlat a bastament sobre els límits que ha de tenir la nostra autonomia des del punt de vista de competències, de capacitat decisòria i que únicament els límits que s'imposa són els que imposa la mateixa Constitució.

Així i tot, els programes, i lògicament el nostre, necessiten una explicació més perquè, si no, podria quedar en un aplec de bones intencions. L'acció de govern que avui vull esbossar davant vostès, senyors diputats i senyores diputades, ve avalada per la nostra acció de govern iniciada l'any 83, continuada al llarg de tres legislatures, exercida des de la llibertat, des del respecte a la persona humana, a la justícia distributiva, a l'equitat i des del liberalisme econòmic, una política centrada i centrista, oposada a qualsevol radicalisme, en el marc, si volen, d'un nacionalisme moderat que defensa el nostre sentiment de pertànyer a un poble, el nostre orgull de ser ciutadans d'aquest país, de tenir la nostra cultura, la nostra llengua i les nostres tradicions com a pròpies d'aquestes illes. I això, tot i des del més ampli respecte cap a qualsevol altra cultura, cap a qualsevol altre poble continental i des de la més estricta i valuosa de les col·laboracions, però sense interferències de cap casta i sense imposicions, amb un futur d'optimisme i un futur d'esperança. En primer lloc els he de dir que quan presentarem les propostes d'actuació a la quarta legislatura autonòmica la tasca realitzada fins ara ens permet entreveure que aquest futur ho és, d'optimisme, i que va encaminat i dirigit per una il·lusionada esperança, que en efecte amb un creixement econòmic superior al de la resta d'Espanya, amb una decidida acció a favor de revitalitzar la nostra indústria i modernitzar el nostre comerç, amb un encert indiscutible -no m'ho poden negar- en tota la política turística, amb una atenció preferent dins el marc que ens dona la Unió Europea per al sector agrícola, amb les inversions públiques tangibles, sorgides de l'estalvi públic, i no de malbaratar els doblers. Tot això fa que la tasca que se'ns presenta sigui aprofundir en les línies d'actuació política, unes línies basades en un compromís amb la nostra societat balear, i conscients que encara resten moltes, moltes coses per fer, continuant amb la construcció d'un país fort, un país responsable i un país pròsper.

Fa quasi tres anys vaig dir en públic, i em pens que des d'aquí mateix, i si no des d'un altre lloc, el fet és clar, el lloc no m'ho és tant, però sí sé que ho vaig

repetir després en aquest parlament, que Balears es trobaven davant els millors anys econòmics i socials de la seva història, i que els pròxims deu anys, d'acord amb les previsions de sociòlegs i economistes, serien d'una expansió per a les nostres illes, d'una expansió serena a la nostra comunitat. Immediatament varen sortir veus des de l'oposició que deien que la bolla de vidre en què jo m'havia basat estava espanyada, i que per cert només planejaven per damunt les Balears climes de desastre, de calamitat i de desgràcies. Aquests endevinadors s'han hagut de menjar les seves paraules, i qualcun fins i tot la bolla de vidre; i han hagut de reconèixer -tots els programes ho fan així, tots comencen amb expressions paregudes- que Balears a arribat a cotes envejables de progrés, de qualitat de vida, i de desenrotllament econòmic, i això no vol dir que no hi hagi encara moltes coses per arreglar.

Per això jo faig una crida a tot el poble de les Illes, una crida a l'optimisme, a la feina per aprofitar els anys que vénen de bonança econòmica i social, i situar-nos així per davant de qualsevol dels nostres competidors. És el moment adequat, és l'hora d'aprofitar aquest moment. Crec que estam en un punt il·lusionant, que ens ha d'encoratjar a fer feina per reformar encara més les estructures productives i a millorar les condicions socials. Aquesta ha de ser la millor garantia per al nostre futur. Només així estarà justificada totalment la nostra autonomia; perquè no volem autonomia per tenir més poder, no volem autonomia per comandar més, no volem autonomia per passar davant de la resta de les comunitats perquè sí. L'única justificació vàlida i l'únic objectiu és aconseguir que cadascuna de les persones que viuen en aquesta comunitat tinguin cada dia un poc més de qualitat de vida, i aquest objectiu basta per omplir qualsevol programa electoral, qualsevol acció de govern al llarg de quatre anys i al llarg de molts més anys, perquè és un concepte que mai acaba; sempre es pot fer un poc més.

Dins aquest concepte de qualitat de vida no s'han d'incloure només les mercaderies, aquelles que tenen un contravalor crematístic o material; també hi entren els fets espirituals, la satisfacció interior, que això és qualitat de vida; el progrés cultural, que això és qualitat de vida; la millora de la situació i l'entorn familiar, que és qualitat de vida; la salut social i corporal, que formen part important d'aquesta qualitat de vida; l'orgull de pertànyer a una comunitat, la defensa de les senyes d'identitat que ens són pròpies, que són qualitat de vida; i de sentir-nos integrats dins una societat i dins un medi natural. No parl només d'aquell concepte materialista del benestar, de "tant tenc, tant tendré"; parl de la qualitat de vida com a conseqüència d'un altre fet; aquest fet més mal de valorar, però que és al que tots aspiram: tenir un país satisfet, en pau amb ell mateix, i sobretot amb el seu entorn. I dins aquest concepte de benestar i de qualitat de vida hi ha un factor que cada vegada té una importància cabdal: millorar l'entorn humà; i per entorn humà s'hi entenen tota una sèrie de conceptes: Entorn humà és l'habitatge, ho és el carrer, ho és la vida social que ens envolta, ho són **els equipaments socials dels quals podem disposar**, ho és l'utilitatge urbà o els serveis públics, tot allò que és el medi

allà on es desplega tota l'activitat de les persones, o l'ambient que envolta la vida dels ciutadans. I dins aquest medi ambient que ens envolta, medi ambient en sentit prou ampli, hem de posar un especial esment en la defensa de l'ambient, del medi ambient territorial, perquè aquest és una simbiosi d'espai físic, de territori, de paisatge, de recursos ambientals i recursos naturals. És aquest model que encaixa perfectament amb la ideologia del Partit Popular quan s'identifica amb allò que s'anomena desenvolupament sostenible; suposa dir-li sí al progrés, però no a qualsevol preu; dir sí al progrés, però tenint respecte per l'entorn; suposa també aconseguir processos productius basats precisament en fórmules que permetin la conservació, i a més a més amb una premissa: que el progrés no ha de ser només temporal i molt limitat, ha de ser durador.

Es tracta d'un concepte nou, s'una nova definició que fa la Comissió a les Comunitats Europees, dins el seu Llibre verd sobre el turisme, i que tracta de garantir aquest equilibri perfecte entre ecologia i economia; i l'aplicació d'aquesta política significa generar activitats productives, substancialment turístiques, n'hi pot haver d'altres, que estan a l'entorn de la conservació del medi ambient, però cercar fórmules adequades perquè les activitats que tenen incidència dins el medi tinguin també una contrapartida, i com a contrapartida un sistema compensador, que pugui drenar doblers per restituir al medi natural l'equilibri necessari. I estic pensant també a complementar aquelles accions decidides dins el medi ambient en tot allò que són els programes educacionals, la lluita cada vegada més necessària contra l'erosió i els incendis o els resultats dels incendis, la regulació de les activitats de l'oci dins aquest medi natural, l'ordenació de l'activitat cinegètica, protecció de les espècies de fauna i flora, culminació de la xarxa de parcs naturals, protecció dels recursos vius de la mar i també els cultius marins, recuperació i regeneració de platges i del litoral; i com a mesures concretes puc anunciar que acabarem la depuració de les aigües, que iniciarem amb intensitat el tractament terciari, la recuperació del paisatge, tot i sabent que entram dins la fase aqueixa, la més difícil de totes, que és passar de protegir a conservar, que protegir és més fàcil i conservar és més difícil, per costós, però que s'hi ha de fer especial actuació; la recuperació del paisatge danyat al passat per l'activitat econòmica o pels incendis, la identitat cultural dels nuclis urbans, el tractament dels residus sòlids, la millora del medi urbà, les auditories ambientals, i l'ecoetiqueta turística.

El patrimoni cultural també ha de tenir la consideració de part integrant de les estratègies de desenvolupament territorial. El ric patrimoni històric i cultural de totes i cadascuna de les illes s'ha d'integrar dins la varietat i riquesa de les cultures que conformen l'actual marc europeu, i hem fet ja alguns esforços en aquest sentit de promoció i de donar a conèixer a totes bandes; per això hem de tenir molt present la necessitat d'ordenar el

paisatge urbà, de protegir el patrimoni rural i natural, i de potenciar així la qualitat de vida dels visitants però també de residents; constituir el patrimoni cultural com un element de singular importància dins la planificació turística, influència que fins ara ha estat relativament escassa; dinamitzar i conservar el patrimoni cultural per una gestió creativa i eficaç; d'aquesta manera el patrimoni cultural s'ha de convertir en un element dinamitzador, primer poc a poc, i després cada vegada més, de creació de riquesa, integrant-se dins les estratègies s'un procés sostenible i durador. És feina que costarà, però que pot tenir els seus resultats.

Però anam cap a un desenvolupament sostenible, hem dit, un desenvolupament sostenible que a més sigui durador, i el medi ambient o el paisatge serà una activitat preferent, i per això demanarem que hi hagi un consens entre les institucions de la vida política i social en torn d'aquests grans temes associats a aqueixa definició del model territorial de cadascuna de les illes. Una vegada més llançarem i llançam així una oferta a tot el poble balear per unificar criteris, per dialogar i participar en la definició del nostre model territorial i, aquesta vegada sí, els en donarem les directrius de manera immediata, i només posam -si és que es pot dir que posam condicions- una condició prèvia: que qualsevol definició futura passi per aquest model de progrés sostenible i durador, i crec que aquesta ha de ser senya d'identificació, la més notable del nostre model territorial, i dic nostre, no nostre sinó nostre, respecte de la resta de països competidors.

Però estam esment que en economia no ens podem aturar mai. Aturar-se és perdre competitivitat; perdre competitivitat significa quedar endarrerits; per això el nou model haurà de fer compatible creixement econòmic, benestar social i conservació del medi natural. És a dir, es tracta de cercar un punt d'equilibri just aquí on ni el medi ambient no hagi de patir greument, perquè això minvaria l'atractiu, ni hagi de patir tampoc la qualitat de vida, ni molt manco ens haguem de conformar amb un empobriment progressiu. Així entenen que aquest és un equilibri tens, però és un equilibri necessari. Per això parl de progrés sostenible, però al mateix temps durador.

Un altre objectiu del nostre programa és fer de les nostres Illes Balears un país modern, un espai on afrontem els problemes estructurals que presenta la nostra economia, per donar-los una solució i crear una dinàmica de renovació, una renovació que passa necessàriament per continuar millorant les infraestructures i els equipaments perquè aquestes estiguin totes dins els estàndards de qualitat propis del segle XXI. En matèria d'obres públiques les carreteres són de moment un punt preferent d'actuació durant el proper mandat a través de sistemes que permetin la participació de Balears dins el pla bilionari d'infraestructures; i ens alegra veure que aquí altres grups polítics coincideixen tant com nosaltres, i encara més que nosaltres. La millora dels grans eixos del trànsit, carrils lents, la supressió de travessies com un dels elements més importants del pròxims quatre anys, o la construcció de rondes, i l'ampliació d'algunes carreteres avui saturades al màxim, són els objectius immediats, sense

descuidar en cap moment el manteniment de la nostra xarxa.

Un altre compromís és el subministrament definitiu d'aigua de qualitat mitjançant aprofitament dels recursos existents, de les potabilitzadores d'aigua de la mar, de la reutilització d'aigües residuals aquí on ens permeti actuar, de la recuperació de recursos propis fins ara de difícil utilització, com és el cas de sa Costera, el tractament terciari i la finalització de les plantes durant l'any 96 són els objectius prioritaris.

Dins el món dels transports la millora dels ports, ampliant els llocs d'ancoratge als ports de la CAIB, la millora d'alguns d'aquests ports, com el de Ciutadella, la millora dels transports terrestres mitjançant les ajudes per a la renovació, i obtenir un ferrocarril modern, que ha començat a ser, i que estigui a més a un preu raonable.

També durem a terme una política de suport a la rehabilitació dels habitatges i sobretot del barris degradats, una política que ja ha començat. Ampliar també el patrimoni públic del sòl per reduir l'impacte que aquest té dins el preu final d'encariment dels habitatges socials, aquests són objectius claus del nostre mandat.

I sense entrar en detalls, que trobaran en el programa, una diversificació molt important del sector terciari d'aquest model de l'economia d'oci, perquè hem de tractar de marcar una política de diferenciació, i sempre per la via dels aspectes qualitatius. Un augment de la competitivitat del nostre sector agrícola i ramader, que ja ha començat a través de la modernització, ha començat a través de seguir a les vies que se li han donat a través dels assessoraments. Una altra banda les denominacions d'origen o les geogràfiques, que han permès una comercialització de productes en els quals s'ha d'incidir encara molt més; la millora de les vies pre introduir-nos als mercats, i fomentar les activitats agràries i ramaderes que tinguin una especial incidència en la conservació del nostre medi natural. Igual objectius podem donar per a la pesca o els cultius marins. El manteniment i millora de les estructures industrials i comercials, continuació del Pla d'ajudes per a la modernització i finançament d'inversions que promoguin la competitivitat; l'associacionisme empresarial per atendre tot allò que individualment no es pugui fer; formació professional a tots els nivells; posar en marxa el Pla director d'equipaments comercials que obligui a un tractament urbanístic específic, foment de noves tecnologies i disseny del producte industrial, i sobretot mantenir les ajudes a la inversió, per la millora dels processos productius, per tot el que representi reducció de costos, per reducció també a través del preu del sòl industrial, i un decidida acció en favor de l'artesania i de la comercialització dels seus productes.

La lluita contra la precarietat del mercat laboral ha de ser un esforç de tots. Hem d'incentivar en la mesura que puguem -i sabem que no tenim totes les competències ni tantes possibilitats, però qualche cosa podrem fer- tot allò que siguin els sistemes laborals més estables. Hem de cercar totes les fórmules possibles de lluitar contra l'excessiva estacionalitat de la nostra economia. S'han de cercar formes especialitzades de turisme, que cada dia en vénen més: turismes alternatius, especialitzats, que vénen a unes èpoques que ens són molt favorables; és a dir cercar tot allò que ens permeti allargar les temporades; tot i amb això, acudir també a una especialització a través de la formació professional més profunda dins aquest sector terciari, especialment durant aquelles temporades en què hi ha més baixa de feina i més baixa d'activitat.

Creim que s'ha d'incidir fortament en la necessitat de la reforma qualitativa i en el creixement quantitatiu de tot allò que sigui la nostra economia productiva, que no és només per a un sector, que ho és per a tots els sectors; i que no hi ha d'haver, pel contrari, cap temptació de creixement desbotat quantitatiu, que podria posar en perill el consum territorial i de paisatge. És a dir que hem d'aprofitar tot l'esforç tecnològic per cercar, per atreure, per dur cap aquí nous sectors de futur.

Jo crec que no els dic cap novetat si afirm que actualment les Balears viuen majoritàriament del turisme, això ho veu qualsevol, i que a més aquest serà el principal protagonista dins l'economia balear durant els pròxims anys; però és desitjable que aquesta dependència quasi total es pugui anar atenuant, se li pugui anar posant al costat d'una manera creixent la presència d'altres sectors que a través de la tecnologia poden ser una vegada, però que també poden ser de millora d'aquest sector primari i secundari.

L'agricultura i la indústria no es podran suplir mai. Tenen un pes específic, i el sector terciari no els pot arraconar; però dins uns territoris com els nostres és bo que no s'enfonsin totalment, perquè són una assegurança de vida, una assegurança de futur, que ens poden garantir i ens donen una certa garantia de supervivència a unes illes un dia -Déu no ho faci- en què les coses per circumstàncies pròpies o alienes ens poguessin venir mal dades. Han de mantenir un cert pes, han de ser rendibles si volem que mantinguin aquest pes; i per ser rendibles han de tenir les mateixes condicions de competitivitat que la resta de territoris continentals, i això significa llevar-los les dificultats afegides que implica la insularitat, i en aquest camp també hi ha quasi una unanimitat en tots els programes electorals, cadascun d'una manera diferent, però una unanimitat.

Per fer front als reptes que imposa la insularitat necessitem superar la limitació de recursos pressupostàries. Les Illes Balears es troben en situació de desavantatge respecte dels territoris continentals en temes de finançament, en temes dels règims especials fiscals, o d'accés a fons comunitaris d'ajudes per zones que tenen handicaps importants per al seu desenvolupament, i la limitació geogràfica ho és, encara

que a causa dels resultats econòmics derivats del turisme no es veu amb claredat la incidència greu que patim amb el desavantatge econòmic a l'hora de fer la competència a les altres comunitats. Tenim un dels pressuposts per càpita més baixos d'Espanya; això suposa que és una estrangulació per fer front a les necessitats més urgents i per garantir el futur i per dur a terme els canvis estructurals, i jo no crec que la solució hagi de venir per incrementar aquest pressupost a través de la via impositiva, jo no ho crec en absolut, perquè això agreujaria més la situació del ciutadà de Balears. Els majors ingressos els hem de cercar a fora.

Però com que continuam estant en els primers llocs en renda, la manca de disponibilitats econòmiques suposa un greu risc per abordar la reforma estructural del mitjans de producció de béns i de serveis, i a tot això hem d'afegir els majors costos per a les economies familiars a causa, per exemple, dels desplaçaments per raons d'estudis, o la incidència dels transports en els preus dels productes de consum. I aquesta és una situació greu, molt greu, en la qual aquests pròxims quatre anys haurem d'insistir a pesar de la incomprensió, fins ara, de l'Administració central, perquè l'única sortida, l'únic remei perquè hi hagi justícia és establir un règim especial, un règim econòmic especial i fiscal que a curt termini redundarà en benefici de la resta de zones espanyoles, perquè si aquí hi ha una major activitat, hi haurà també una major capacitat de solidaritat i de transvasament de rendes. Que ningú pensi que això és per posar en millors condicions als d'aquí, i posar-los en millors condicions vulgui dir afavorir-los en front dels altres, sinó crear situacions de justícia.

Dins un país situat a l'avantguarda d'Espanya, i fins i tot a l'avantguarda d'Europa, la política necessita una gran dosi de sentit social, perquè la grandesa d'una nació o d'una comunitat es demostra en l'atenció social als més desfavorits, als discapacitats, en tot allò que és sanitat, defensa de la salut, família, menors, joventut, els majors, els marginats i les minories ètniques. Una sanitat de qualitat i en llibertat, una millor dotació per part de la sanitat pública, la creixent liberalització de les prestacions i la comarcalització de l'atenció hospitalària són alguns dels objectius del Pla d'ordenació sanitària que el Partit Popular pensa dur endavant i negociar -si ens deixen- amb l'Insalud. El control de la salut infantil i juvenil, les donacions d'òrgans, les campanyes de vigilància d'aigües de la mar, el control de platges, aliments, la solució als residus hospitalaris, i la lluita contra les toxicomanies completen l'atenció de la salut.

I dins l'acció social una especial atenció als menors, especialment als desemparats, una millor dotació dels centres d'informació per als joves, major participació social, aprofitar millor el temps de l'oci, una atenció als vells i als majors perquè la seva qualitat de vida millori, i posar en marxa un pla gerontològic, seran les actuacions en matèria d'acció social. I per als discapacitats el

Govern balear mantindrà i a més incrementarà els programes d'integració, els centres assistencials, els centres ocupacionals i la supressió de barreres de qualsevol tipus, com també un contacte directe amb aquestes associacions que gestionen directament aquesta atenció.

La construcció d'una autèntica comunitat és una tasca continuada a través d'una integració i una solidaritat entre totes les illes, entre totes les comarques i poblacions. En aquesta tasca els consells insulars tendran un molt especial paper a jugar. Per això ens proposam en aquest mandat establir, com ho fa el nostre programa, un calendari per transferir competències en agricultura, ordenació turística, transports terrestres, protecció civil, cooperatives, artesanía i protecció a menors. I els tres principis que han d'inspirar aquesta potenciació dels consells insulars són: racionalitat, dotació i equiparació, i per al cas de Mallorca algunes gestions podrien i haurien d'estar compartides amb el Govern. L'atenció continuada als ajuntaments, l'assessorament quan faci falta, la formació dels funcionaris i la col·laboració en la dotació d'equipaments amb tots els ajuntaments -amb tots els ajuntaments, ho repetesc- sense diferències, serà un objectiu preferent del Govern balear.

En la configuració completa de la Comunitat han de tenir un pes específic propi institucions també que en aquest quadrienni han de ser de nova creació, aquelles que estan fetes i establertes i proposades als programes electorals i al propi Estatut, per tutelar les llibertats públiques, i que al mateix temps controlin una correcta utilització dels doblers públics dins l'àmbit de la nostra comunitat.

Senyores diputades i senyors diputats, avui al llarg d'aquesta intervenció he parlat de present, he parlat de passat, he parlat de present i de futur. Però jo crec que vostès se n'han adonat que entre aquestes tres realitats no hi ha cap paret pel mig, que es tracta d'una successió continuada d'un progrés que com totes les plantes, de les més petites a les més grans, té unes arrels al passat, té uns condicionants que com la terra l'alimenten i la sostenen, té una realitat que és una soca forta amb un tronc que té fermesa i que no es tracta d'una simple elucubració teòrica; i per darrer té una realitat que són les branques, les flors i els fruits. I crec que durant els primers anys hem sembrat la il·lusió, ha arrelat l'arbre d'aquesta comunitat, ha engreixat el tronc i s'ha fet fort. I si avui les branques han florit ja i han donat els primers fruits, això és l'anunci d'una collita futura molt més abundant i molt més copiosa.

Confii, senyores i senyors diputats, que comptaré amb el seu suport per dur endavant el programa de govern que el poble de les Illes Balears ha disposat amb una confiança majoritària, i l'ha posat dins les meves mans. I si realment vostès no estan d'acord amb aquesta confiança que el poble de les Illes Balears majoritàriament ens ha donat, pensin que també confii que des de la realitat de l'oposició, des de la responsabilitat de l'oposició exerciran la seva tasca també positiva de recerca sempre del bé d'aquesta comunitat, de la seva gent i de tot l'entorn humà. I els he de demanar, per

acabar, que mai les diferències polítiques, habituals i lògiques, puguin espanyar el creixement continuat d'aquest arbre de la vida d'aquesta comunitat, o arrabassar ni les flors ni els fruits de la seva esperança. Durant els dotze anys passats hem assegurat entre tots a Balears el primer lloc de tota Espanya en la major part dels components econòmics, i a més socials i de qualitat de vida. El nostre objectiu ara -ho poden tenir per ben segur tots aquells que conformen el poble d'aquesta comunitat- és que tots els habitants puguin disposar cada dia un poc més d'una major qualitat de vida, que cada dia puguin avançar un poc més fins a col·locar aquesta comunitat als llocs capdavanters de tota Europa.

Aquest és el repte que avui presentam i al qual va dirigit el programa de govern que els he presentat. Per això crec que podré disposar de la seva confiança, o almanco de la seva col·laboració per aconseguir. Moltíssimes gràcies per aquesta confiança.

(Aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Cañellas. Arribats a aquest punt, se suspèn la sessió fins demà a les quatre i mitja de l'horabaixa. Gràcies a tots.